

Odpadová abeceda XV.

Recyklace dává smysl i ve stavebnictví!

Jak naložit s odpadem a kdy využít recykláty?

Třídění odpadu do barevných kontejnerů, jejich recyklace i další využívání recyklovaných výrobků – to vše se v ČR už celkem zabydlelo. Do produktů z odpadu se už běžně oblékáme, používáme je jako praktické pomocníky v domácnosti nebo je máme jen k dekoraci. Postupně už ale recyklované výrobky pronikají i do dosud zapomenutých sfér.

Nerozšiřovat skládky a šetřit přírodní suroviny – to jsou hlavní důvody recyklace. A tímto směrem se ubírá rok od roku více a více průmyslových oborů. Jedním z nich je třeba automobilový průmysl, který používá stále častěji právě recyklované plasty. A své místo má odpad převtělený do nových výrobků i ve stavebnictví.

Klasika nebo recyklát?

Recyklovaný odpad nás může třeba hrát v novém nebo zrekonstruovaném domově. Základem každé pořádné stavby je dobrá tepelná izolace. Do základové desky můžete namísto drceného kamene použít třeba tzv. pěnové sklo, které se vyrábí z vytríděných skleněných střeptů. Výborně tepelně izoluje, navíc je zcela nenasákavé. Dutiny v podlahách, stěnách nebo půdních prostorách, kudy uniká obvykle nejvíce drahocenného tepla, dokáže účinně utěsnit například foukaná papírová izolace. Ta se vyrábí metodou suchého rozvláknění z vytríděného papíru.

Své uplatnění mají i recyklované PET lahve, respektive syntetické vlákno z nich. Výsledné geotextilie se používají jako separační, ochranná, případně filtrační vrstva s poměrně vysokou odolností proti mechanickému poškození. Tím ale možnosti dalšího využití vytríděných „PETek“ zdaleka nekončí! Díky současným technologiím se dokážou převtělit třeba i do střešních tašek. Vyrábí se ze směsi PET vloček a křemičitého písku. Od těch klasických jsou z dálky takto vyrobené střešní tašky prakticky k nerozeznání.

Relativní novinkou je využití recyklovaných nápojových kartonů. S jejich pomocí můžete postavit obvodové stěny svého nového domu. Bývají totiž základem tzv. sendvičových stavebních panelů. Vytríděné nápojové kartony se nejprve rozemelou, tato drť se pak při teplotě okolo 200 °C lisuje

a následně se spojuje s tvrzeným pěnovým polystyrenem nebo polyuretanem. Samostatně je možné použití těchto desek jako u sádkartonu – v některých parametrech ho dokonce předčí. Už několik let se nápojový karton takto zpracovává na Slovensku.

S pomocí výrobků zrozených z vytríděných odpadů lze i zkrášlit okolí domu. Zahradu můžete oplotit například plotovkami z „umělého dřeva“. Tento materiál se vyrábí ze směsných plastů a fólií. Fólie a plasty se nejdříve regranulují a následně taví při vysoké teplotě, kdy se hmota vtlačuje do forem. Jeho nespornou předností je vysoká odolnost proti vodě a dlouhodobá bezúdržbovost. Kromě plotovek se používá toto „umělé dřevo“ i na výrobu zatravnovacích dlaždic nebo podhrabových desek, či jako prvky protihlukových stěn.

Jak naložit s odpadem z rekonstrukce?

Ve stavebnictví lze dnes už velké množství odpadu využít, ale také tady velké množství odpadů vzniká. A to jak v novostavbách, tak i při rekonstrukci stávajících nemovitostí. Nevěříte? Tady jsou důkazy! Vzpomeňte si jen na to, kolik obalů jste nashromáždili, když vám přivezli na stavbu materiál – metry fólie, kterou byly obalené střešní tašky, stejně tak tvárnice, papírové pytle od cementu nebo lepidel a krabice od dlaždic a obkladaček už jste raději ani nepočítali! Samostatnou kapitolou je pak rekonstrukce staršího bytu nebo domu. Pokud již máte podobnou zkušenost za sebou, pak si jistě dobře vzpomenete na tu hromadu odpadu, která bývá pozůstatkem po bouracích a stavebních pracích. Jenže, jak s ní správně naložit? Možností je víc, popelnice u domu mezi ně ale rozhodně nepatří.

Jestliže jste se rozhodli ponechat přestavbu svého bydlení na odbornících, kteří vám vše dodají tzv. na klíč, pak si nejspíš s hromadou nevzhledného odpadu nemusíte lámat hlavu. Stavební firma by se totiž měla kromě stavebních prací postarat i o odstranění vzniklého odpadu. Zjistíte to třeba letmým pohledem na kalkulaci. A pokud je tedy tato položka v ceně zahrnuta, o likvidaci odpadu vám musí firma vystavit potvrzení.

V případě, že jste se pustili do přestavby svépomocí, zbyde na vás, mimo jiné, i starost o odklizení stavebního odpadu. Na větší objem stavebního suti se vyplatí objednat si přistavení kontejneru. Službu zajišťují běžné odpadové firmy nebo firmy, které se na odklizení stavebního odpadu specializují. Ale pozor! Nemáte-li možnost uložit tento kontejner na svém dvoře a chcete ho nechat na chodníku, pak byste si měli na obecním nebo městském úřadu domluvit zábor, abyste předešli zbytečným problémům. Pokud

máte pocit, že zvládnete likvidaci odpadu průběžně, pak jej můžete odvézt do sběrného dvora. Před cestou ale doporučujeme ověřit si, co vše, v jakém množství a za jakých podmínek vám tam přijmou a s čím vás vrátí zpět. Důležitá je také skutečnost, zda máte trvalé bydliště v jiné lokalitě. Obecně totiž platí, že každý občan daného města může do sběrného dvora dovést určité množství odpadu zdarma. Ve větším množství už je to za poplatek dle vyhlášky.

A jaká je další cesta stavebního odpadu? Ten už nemusí nutně končit jen na skládce nebo ve spalovně odpadu, ale díky třídění a recyklaci lze některé složky ještě dále využít – například betonové kusy se drtí a tento materiál se pak využije do tělesa silnic nebo cest místo kamene. Ze sutí se vyberou a dále zpracovávají kovové armatury a další části. A rozhodně nepodceňujte ani možnost opakovaného použití starých materiálů. Po očištění tak lze použít například staré cihly, kvalitu neztrácí při šetrné demontáži ani pálené střešní tašky, trámy z krovů, které se dají využít na mnoho způsobů.

Při budování domova vzniká kromě stavebního odpadu také drobný recyklovatelný odpad. Jsou to třeba ochranné fólie z nábytku, sešlapané krabice od obkladů, prázdné PET lahve, lahve od vína a spousta dalších odpadů. Pro ně jsou samozřejmě určeny barevné kontejnery, kterých je v ČR víc než 473 tisíc a najdete je už doslova na každém kroku – průměrná docházková vzdálenost k nim je kratší než 100 metrů. Do nich můžete odpad pohodlně vytrídít.

Další zajímavé informace o třídění a recyklaci odpadů lze nalézt na www.jaktridit.cz.

Aktuální otázky v odpadovém hospodářství městyse

a) V průběhu měsíce června došlo k přemístění sběrného místa tříděných komunálních odpadů v části městyse Běřín. Sběrné místo bylo přesunuto před budovu bývalého obecního úřadu Běřín č. p. 22 a z důvodu nedostatku prostoru zde byl zrušen sběr čírého skla. Číré sklo lze nadále vhazovat do zvonu na sklo směsné. Sběrné místo odpadů muselo být přesunuto z důvodu nesouhlasu majitele pozemku s jeho dosavadním umístěním.

Současně byla také přesunuta informační tabule do prostoru bývalého obecního úřadu, zastavení naučné stezky bylo přeloženo na druhou stranu komunikace a bez náhrady musela být zrušena lavička.

b) V poslední době významně narůstá počet případů, kdy někteří občané vyhazují svůj tříděný komunální odpad (papír, plast) ke zvonům na sběrná místa pro tříděné komunální odpady. V případě, že tříděný odpad není umístěn do určeného zvonu, ale je pouze volně pohozen u zvonu, jedná se o zakládání černé skládky, a to i v případě, že jsou zvony dočasně plné nebo velikost odpadu neumožňuje jeho vhození do zvonu. V těchto případech je nutné využít bezplatné služby našeho sběrného dvora v jeho provozní době. Umístění odpadu mimo zvon lze v souladu s platným zákonem o odpadech a obecně závaznou vyhláškou městyse Jince o stanovení obecního systému odpadového hospodářství pokutovat.

Sběrné místo na Běříně před bývalým obecním úřadem č. p. 22.

Ing. Aleš Hlaváček
vedoucí Technických služeb městyse Jince
tel. 773 830 703, e-mail: vedoucits@jince.cz

**Technické služby a Vodohospodářské služby
městyse Jince**